

Előfizetési árak:

ostán vagy házhoz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre. 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
 Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felelős szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Világháboru — világbéke.

Debreczen, szept. 19.

Nemsokára megint összeül Párisban a nemzetközi békekongresszus, keresve az utakat és módokat, amelyeknek segítségével a világbékét megvalósítani lehetne.

S míg a nemzetek nagy idealistái az örökbéke megvalósításán gondolkodnak és munkálnak, addig — gunyul — két világrészben pusztít a háboru rettenetes réme, Európa pedig fegyverben áll, s a kontinens országai, kicsinyek és nagyok, arra pazarolják életerejük javarészét, hogy tartsanak fenn minél nagyobb hadseregeket, gyártanak minél öldöklőbb puskákat és emeljenek minél impozánsabb erődítéseket.

Si vis pacem, para bellum!

Ez az európai békepolitika.

Pedig mennyivel okosabb volna, ha a nagyhatalmak azt az 1200 millió forintot, amelyet hadseregeikre évenként elköltének más szociális bajok orvoslására fordítanák. Ez a mesés összeg, gazdaságilag felhasználva, nagyon sokat könnyítene a nyomorral küzdők, az éhezők sorsán s nagyot javítana a közgazdasági helyzeten és az általános megélhetési viszonyokon is.

Mert kétségtelen, hogy a különböző politikai és társadalmi nyavalyák megteremtéséhez, az örökös háborus készülődés s az ezzel járó óriási költségek nagyban hozzájárulnak.

Sőt a nemzetgazda tovább megy a számításban és a nemzeti vagyon csökkenését is a nagy hadseregek és a háborus készülődések rovására írja fel.

Ki van mondva, hogy az európai hadseregek békeállománya megközelíti a három milliót. Ez a három millió ember nemcsak hogy 1200 millióba kerül évenként a nemzeteknek, hanem elvonatván a munkától, átlag fejenként évi 300 forintot von el a nemzetközi jövedelemből is. Ez pedig együtt és összesen 300 millió forint munkavesztést jelent évenként.

Látnunk kell tehát, hogy a fegyveres béke kiszámíthatlan áldozatukba kerül a nemzeteknek s hogy a mai állapot — ugyiszlóván — tarthatatlan.

Tarthatatlan, de nem reménytelen, mert annyi bizonyos, hogy a nemzetek lelkük mélyéből ellenségei ennek a visszás helyzetnek s hogy az óriási polgártársadalmak megelégteltek már ezeket a tarthatatlan állapotokat.

A megoldásnak végre is be kell következnie, mert a nemzeteknek teljes lehetetlenség sokáig kibírni a mai helyzetet.

Az orosz cár lefegyverzési javaslatára az idők jele, azoké az időké, amelyek — úgy lehet — meghozzák végre a nemzetek régen megálmodott örök békéjét.

A világbéke eszményéért küzdők nem folytatnak meddő harcot, mert el fog jönni az az idő, amikor a nemzetek nem fogják hiu diplomatákra bízni azt a hatalmat, amely milliók élete, vagyona és jóléte felett dönthet, emberi indultosság, vagy egyszerű szeszélyből is.

A nemzetközi bonyodalmak elintézését nemzetközi békebiróságokra bizzák, amelyek, mint egyetlen megfelelőbb fórum, döntenek majd jog és igazság szerint.

Ez az eszköz, az elintézésnek ez a módja méltó lesz a civilizációhoz, méltó a nagy, művelt nemzetekhez.

A felvilágosodottság s az ennek folytán megnyilatkozó emberies felfogás örökre elűzi majd a háboru rettenetes rémét s a folytonos hadi készülődések nem zibbasztják meg humanus, közművelődési és gazdasági haladásunkat.

TÁRCZA

Pöre Tamás.

(Elbeszélés.)

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —
 Irta: Szini Péter.

I.

Milyen mézes-mázosan tud az a nagyságos Koltai ur beszélni! Hatalmas érveket hoz elő s idéz a jeles költőkből. Kisujjában hordja az egész ügyvédi tudományt és ékezen tudja ezitálni a törvény minden egyes ügyre vonatkozó cikkelyeit.

A nap erősen süt le kék boltjáról. A munkás nép veríték közt aratja a szép áldást. A kalangyák katonásan sorakoznak egymásután. Pöre Tamás, a falusi kis földesur, lombos fűzfa alatt pihen és gyönyörködik a szépen emelkedő keresztekben. Hja! hja! Mennyi kereszt! Szegény embernek beh jó volna a tizedrésze is. Pedig, a mint tudjuk, van a szegény embernek elég keresztje.

Még a felöltőjét is levetette a jó polgár s látni engedi keményre vasalt fehér ingét.

A mint ott hever, fejét két könyökére támasztva s lábait hosszan elnyujtva a zöld fűben, mintha csak az uszást igyekeznék elsajátítani, redős, hosszúra felmenő homlokán kidagadnak a lilaszín erek.

— Hja! hja! Mennyi küzdés, fáradozásból áll az élet! Az ember mégis alig képes a napi ételmet beszerezni. Hja! Hja! Csak mennyit vesződik az ember ezzel a

buzával és potom áron kell elvesztegetni. Hja! hja! 5 forint és 60 krajczár egy mázsa! Csoda, hogy még élek, csoda!... Hogy mindenemet rég el nem árverezték! Ugy járt már Kas Antal, Vedres Mihály, Ocsu Gábor! Elpusztultak, elkallódtak. Csak a Pöre familia áll még. Hja! hja! Azt csak én tudom, mily kinnal tartom fel.

Meghuzogatja két oldalról hamvasodó bajuszát; petyhüdt, ránczos kezeivel erősen megdörzsöli ránczokkal beszántott homlokát.

— He-he-he! Adj'isten! No hát? Pihe-nődik?! He-he-he! Menődik a dolog?

Pöre felül s a mint hátrafordul, szemben látja Koltai nagyságos urat.

— He-he-he! Ez már aztán tisztességes elhatározás. Ez már férfias dolog. Ez az igazi karakteresség. Örülök édes barátom! Gazda szeme hízalja az ökröt, ugy-e?

— Hát bizony nagyságos ur, kénytelen az ember utána nézni a vagyonának. A cselédségre nincs mit bízni, mert tunyák, naplopók, dologkerülők. Az embert csak vesztegetik.

— Derék, derék! — morzsolgatja kezét a nagyságos ur. — Igazán egy valódi gazdász. Kár, igazán kár ily tehetséges egyénnek itt petyhüdni el ez elzárt helyen. A politikai küzdelmekben lenne helyén egy ily akaraterős férfiú... No-no! En tudom, a mit mondok... Ugy-e: most is olvas? Nemesak az anyagi, de a szellemi tőkét is neveli. Derék derék! Ugy-e, valami nevezetes gazdasági mű?

— Az bizony, nagyságos ur, nem gazdasági könyv, hanem az Árgirus királyfi históriája. Mondhatom: érdekes könyv. A segédjegyző ur különösen ajánlotta leányom-

nak. Ha tetszik, leszek bátor nagyságodnak átolvasás végett oda adni.

— He-he-he! Jeles munka. Olvastam magam is... Köszönöm a szives ajánlatot... Igazán örülök, hogy ily mindenre kiterjedő figyelmű embert barátomnak nevezhetek.

— Részemről a szerencse, nagyságos ur!

— Ejh, hagyja a czimet, édes barátom. Foglalkozzunk inkább egyébbel. Soha nem volt szenvedélyem a czimért való rajongás. — Olvasta a „Hegymegi Rik-kantót”?

— Igen! Ott van leírva benne a boltos zsidó kirablása. Persze, hogy úgy volt. Kiásták a falat s nem az ablakon törtek be, mint azt a szakértői szemle állította.

— Igen, igen! Hanem hát más is volt abban a lapban. Remélem: nem kerülte ki édes barátom uram éles figyelmét?

— A párisi színház-égés? Igaz! Bizony, bizony nagy tűz lehetett az!

— Igaz, igaz! Tetszett látni, remélem a pártok szervezkedését! Minden kerület mozog, csak a miénk szunnyadozik még édes álomban. Jó volna tette lépni, édes barátom.

— Jó bizony. Nagy a teher a nép nyakán. Egyre nő az adó, az a sárkányfő, maholnap pankrottot kiáltok magam is.

— Ejh, ejh! Édes barátom uram! Mirevaló ez a zugolódás ily szép termés mellett. Gyönyörű buza, várakozáson felül fog fizetni. Az ily ember panaszkodik még nek oly dus évi jövedelme van?... Ejh, ejh! Higyje el, édes barátom, magának is-

Igaz, hogy ma még távol vagyunk ettől, sőt, ugylátszik, mintha a világbéke megvalósulása a lehetlenséggel volna határos, — azonban biznunk kell, biznunk a kor-szellemben, amely előbb, vagy utóbb, de biztos diadalt arat.

A világbéke ma még álom.

Szeretjük azonban hinni, hogy ez az álom valósággá válik.

Fehér Gábor.

Az osztrák helyzet. Lapunk tegnapi számában táviratban közöltük, hogy Deschanel, a francia hamara elnöke Bécsbe érkezett. Egyik könyvatos tudni véli, hogy e látogatásnak fontos politikai jelentősége van. Emlékeztet ugyanis a nevezett lap arra, hogy Herold, az ifju esch-párti képviselő a nyáron Deschanellel együtt oly irányu akciózt kezdemenyezett, hogy az osztrák szlávok a francia-orosz szövetséghez csatlakozzanak. Deschanel ezért érintkezésbe lép a nemzetiségi politikusokkal.

A mi egyébíránt a képviselőház felosztása után a pártok helyzetét illeti, a német néppárt tanácskozásait megkezdette, melynek tárgya az új választásokkal szemben követendő eljárás volt. A párt több tagja a Schönerer-párt felé hajlik.

A jövő tél népkonyhája.

Debreczen, szeptember 19.

(—ez) A könyörülő szeretetnek mindig van tere, s a ki segíteni akar nyomorba jutott felebarátján, az a szivére hallgat és nem nézi: vajjon virág borítja-e a földet, vagy a zord hideg teszi még kietlenebbé a szegény ember szegénységgel megtelt fületlen szobáját. Szenvedés és jajszó, télen, nyáron megterem a nyomorba jutott emberek arczán és ajkain, s így a könyörülő szivnek sincs szünete, mert a virágok hónapjaiban épugy munkásságára szorul a szegény, mint a hideg téli időszakban. Egyszóval, a kinek lelkében él a c s e l e k v ő szeretet, az nem

szünetel, a jótévisre, könyvek letörlésére mindig van bőséges alkalma.

A szegény embertársainkon való segítés kötelezettsége azonban kétszeresen előtérbe lép a téli hónapokban, midőn a becsületes szegény vagy nehezen, vagy egyáltalában nem jut munkához. Midőn drága a kenyér, hideg a szoba, s a betegség is hamarabb erőt vesz az embereken. Ilyenkor van nagy szükség a jó szivekre, a könyörülő lelkekre és ezen hónapokban kell leginkább megnyilatkozni a krisztusi szeretetnek, mely befedezi a ruhátlan, kenyeret ad az éhezőknek, elosztatja a bus özvegy aggodalmát és letöri jóságos cselekedetével az árvák könyveit, minden mellékérdéktől menten, egyedül szeretetből, soha sem mondva meg a balnak, hogy mit és mennyit ad a jobb.

Az egyesített és egy czélra törő szeretet nagy eredményeket hoz létre. Szembeszökően igazolja ezt a debreczeni népkonyha három évi működése, melynek számosportozatát és áldásos működését szépen megírta a debreczeni jótékony nőegylet fáradhatatlan pénztárosa: Szücs Kálmán. Már 1898-ben január 10-től április 18 ig 15.411 adag ételt osztott ki a debreczeni jótékony nőegylet vezetése alatt álló népkonyha, míg a következő év telén 20.578 adag étellel enyhítette a szegények nyomorát; a harmadik évben, vagyis az elmúlt télen 21.565 adag étel került kiosztásra. Mint látjuk, a szükséglet évről-évre emelkedett és a szegények minden évben sűrűbben és sűrűbben keresik fel a népkonyhát, hol egyszerű, de egészséges és résztvevő szeretettel fűszerezett ételhez juthatnak. A három év alatt 57.554 adag étel került kiosztásra, mely összesen 8859 koronába és 54 fillérbe került.

A debreczeni jótékony nőegylet állította fel városunkban a népkonyhát. Debreczen sz. kir. város tanácsa, mely mindenkor hű gondozója a szegényeknek, megtett minden lehetőt a nőegylet támogatására. A

két erőhöz hozzájárult Debreczen sz. kir. város társadalma, egyletei, pénzüntézei s a csoportosított erők nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a nyomor az elmúlt évek téli időszakában le lett győzve a könyörülő szeretet hatalma által.

Fájdalommal tapasztaltuk azonban hogy a népkonyhának sokan nem barátjai. Azt mondják, hogy a népkonyha munkátlanságra, henyélésre szoktatja a dolgozni nem szerető szegényeket. Pedig ez a vád alaptalan. A népkonyha csak érdemes szegényeket táplál és a rendőrfőkapitányság által ajánlott érdemes szegényeknek ad élelmet. Korhelyek és dologkerülő notórius esavargók nem találnak menhelyet a népkonyhában, oda csak valódi, a sors nehéz keze által levert, elaggott és munkaképtelen szegényeket, a tanári kar által ajánlt szegény szorgalmas és jóviseletű tanulókat, szegény özvegyek és árvákat vesznek fel. És ha talán itt-ott egy érdemtelen is bejut oda, ne feledjük, hogy inkább tiz érdemtelen érezze a szeretetet, mint egy érdemes legyen attól megfosztva.

Nem munkakerülőket tart a népkonyha, hanem érdemes szegényeket. A ki meg akar erről győződni, menjen el csak egyszer a népkonyhába. Látni fog ott reszkető aggastyánokat, alig gügyögő árvákat, buval szántott özvegy arczokat. Fog látni szemekben hálakönyeket s hallajkaikról áldást azokra, kik nem hagyják őket elveszni a hideg időszakban, meleg ételt és meleg szobát adva nekik.

A népkonyha megnyitásával különösen városunk gazdag polgárságát kérjük fel annak megtekintésére. Látni fogják, hogy csak az érdemes és a segítségre valóban rászoruló szegényeket istápolja a népkonyha. És ha látni fogják vagyonos polgártársaink, hogy mily példás rend van ott, mily körültekintő és gondos vezetéssel halad a népkonyha célja felé, lehetetlen, hogy meg ne nyissák erszényüket azok segélyezésére, kik

mert emberré kellene lenni. Egy ily tehetség, egy ily...

— Bizony itt a falun csak úgy élünk, ahogy lehet.

— Ejh, ejh! Tudja édes barátom: az ember saját szerencsésének a kovácsa. Oly tehetség, mint maga, sokra vihetné. Csak egy kis politikai szereplés. Én a maga helyén, édes barátom, fellépnék a hegymegi kerületben. Megválasztása több lenne, mint valószínű! Arról már én felelnék.

— Engedelmet kérek, nagyságos ur, de nem értenék én ahhoz.

— Nem értene? Ne mondja ezt nekem, édes barátom. Egy oly tehetség nem értene! Hát Belép Miska, Szajkó Laczi, meg a két Vicski testvér: Zoltán meg Zsiga? Hát ezek tudnak valamit? Mégis ott ülnek a képviselőházban. Ugy ám!

— Hát aztán... izé... melyik párt léptetne fel engem?

— Bizza reám, édes barátom. Én vagyok a törekvés-párt elnöke s csak egy szavamba kerül a kijelöltetése. Ha pedig én talpra állok valaki mellett, akkor meg is választatom. Tudja, édes barátom, a befolyás igen nagy, pedig ez földolog. Csak szóljon édes barátom, nyilatkozzék.

Pöre Tamás úgy vélte, hogy körötte minden szebb színben mutatkozik. Az a mézédés beszéd teljesen felvillanyozta.

— Meggondolom, nagyságos ur, meg-gondolom, mert az ily dolog...

— Nem szenved halasztást, édes barátom. Meggondolni? Mit gondol meg? Ha én egyszer igérem, hogy meg lesz választva, hát akkor az több, mint bizonyos. Egy ilyen tehetségnek ott a helye a parlamentben.

Sujtson, tanítson, oktasson! Szükségünk van reá.

— Hiszen... ha a haza szolgálatra hív, én sem maradok el, — taglalta Pöre Tamás.

— De nem is lehet egy ily tehetségnek elmaradni. Kár volt eddig is be nem választatnia magát. Miért nem beszélt velem? Nekem csak kezdet adjon rá, hogy elvállalja a jelöltséget. A többi az én gondom.

Pöre Tamás hosszas gondolkodás után odanyújtá kezét a nagyságos urnak, ki ezt a legbensőbb módon zárta telt markába.

— Biztosra vegye, édes barátom. Vasárnap lesz a képviselő-jelölő gyűlésünk. Készüljön egy szónoklatra, mert küldöttség utján fog oda meghivatni.

A vasderes ló megunta a hosszas beszédet s kényelmetlenül prűszkölt és kapálta első lábával a földet.

— Addig még teszem tiszteletemet, édes barátom. — Meghányjuk vetjük a dolgot!

— Örülni fogok a szerencsének.

Koltai nagyságos ur szivarra gyujtott s elvágtatott Hegymeg felé.

Pöre Tamás meg ismét visszaheveredett a zöld füre. Elővette Árgirus királyfit, de az olvasás sehogy sem ment. Táncoztak előtte az óriássá növekedett betűk. Lassankint elszunnyadt. Feje lehullott könyökéről s az álom angyala előröpítette a vágyak birodalmába. Láta a választást. Zászlók, karkardák ezre, népzugás fülhasító dalolás közt viszik, viszik, azt sem tudja: hová. A zászlókon nagy betűk feketellenek: Eljen Pöre Tamás, törekvéspári képviselőnk!...

II.

A jegyzőség, az a göndörhaju, mosolygós arczu fiatal ember, ki a falusi disznótorok alkalmával a tudatlan falusiak méltó bámulatára, oly szépen tudta ragyogtatni tehetségét, — vidám orczával másolgatta, igazgatta az adóbehajtási, árverési, közmunkaváltási, községi pótdóról szóló listákat. Néha-néha úgy elfogta az örömméret melegen dobogó szivét, hogy kénytelen volt egy-egy füttentéssel tágitani a benső szoruláson, nem csekély bosszúságára Köpécze Mózes bíró uramnak, ki épen egy krajczáros újságból olvasott egy hajmeresztő, rémregénybe illő hirt.

Köpécze le is tette az újságot s erősen a jegyző arczába tekintett.

— Ugyan kérem, mi az oka annak a virágos kedvnek? — kérdezte mogorván.

— Jaj, bíró ur! A szerencse rám tekintett? Hozzám készül szállani egy angyal!

— Angyal? Hehehe! Olyan szárnyatlan angyal, ugy-e?

— Olyan ám! Eltalálta bíró ur! Mit szól Pöre Irmához?

— Angyálnak igen szép angyal! Nem tudom: oly alkalmas lesz-e háziasszonynak! A Pöre családban benne van a nagyravágyás betegsége.

— Ejh, azon könnyen segítünk! A ki egyszer feleségemmé lesz, úgy kell tánczolni, a miképen én füttyülök.

— No csak próbálja meg, édes jegyző ur! Majd megtudja akkor, hogy minő néhez azt megeselekedni!

Ugy szokott lenni az életben, hogy vakszerelmes imádottságában nem fedez fel

elég szerencsétlenek, hogy könyöradományra kénytelenek szorulni.

Kivánatos volna az idén is a népkonyha felállítása, különösen a szigorubb téli hónapokban. Egymagában azonban a debreczeni jótékony nőegylet, mely évenként ezekkel segíti az árvákat, özvegyeket és sorsüldözötteket, nem képes a szeretet eme főszege művét gyakorolni. És bár meg vagyunk győződve, hogy Debreczen sz. kir. város tanácsa a jövőben is támogatni fogja a jótékony nőegylet törekvését, még sem szabad kihagynunk számításunkból a nemes város társadalmának hozzájárulását, mely nélkül a télen éhezni fognak szegényeink, árváink és özvegyeink.

Még nincs ugyan küszöbön a tél, de mégis jónak láttuk ezeket elmondani, nehogy készületlenül találjon bennünket a hideg időszak. A kezdethez is pénz kell. Épen azért kívántuk felébreszteni ismét városunk nemesszívű társadalmának könyörülő szeretetét, kérve, hogy ne feledkezzenek meg a jövő tél szegényeiről. Minden legcsekélyebb pénzt vagy természetben való adományt annak idején hálás szívvel fogad a népkonyha vezetősége annál is inkább, mert mint említettük, a debreczeni jótékony nőegylet a maga erejéből — bármiképpen is át van hatva a szegények gondozásának eszméjétől — nem lesz azon helyzetben, hogy a népkonyhát fentarthassa a társadalom hozzájárulása nélkül.

A megkezdett művet, mely a debreczeni jótékony nőegylet vezetőségének és tagjainak szívéből sarjadzott ki, abbahagyni, tetőtlenül hagyni nem szabad. Szegényeink synylenek meg ezt és ismét felfakadna szemekből a nyomor könyve, melyet három éven át szerető szívvel és könyörülettel igyekeztünk letörölni.

egyebet jó tulajdonnál s ha mások a feltűnő hiányokra figyelmeztetik is, azon hiányokat ő nem találja olyanoknak, melyek hibáknak nevezhetők lennének.

Igy volt Téri Győző, a segédjegyző is! Pőre Irmában tagadhatatlanul sok jó tulajdonság volt azokból, melyek a nőt egy ifju előtt kedvessé, szeretetreméltóvá tehetik, de volt egy nagy hibája, mely jó tulajdonait teljesen elhomályosította. A leány apja természetét örökölte. Benne volt a nagyragyás, a rangkór, mely — mint ezt számtalan tapasztalat igazolja, — hatékonyan kihat az embernek elégedetlenné tevésére.

Téri Győző nem látta Irmában e hibát. Ellenkezőleg: tetszett neki, hogy a szép leány a legújabb divat szerint öltözködik, hogy zongorázni tanul s könyveket olvas. A leghevesebb szerelemmel vonzódott a leányhoz. Eleinte csak titkon, de hát tudja-e a szív sokáig titkolni a szerelmet? Az érzelmek e titkos helye ugy van alkotva, hogy nyilatkozásra készíti az embert.

Téri Győző sem állhatta hát sokáig hogy bizonytalanságban legyen. Csak alkalmas pillanatot várt, hogy nyilatkozatot tegyen. Az alkalom el is érkezett mihamar. Egyik téli este, midőn Pőre Tamás ur a tiszteletes urnál volt disznótorban, egyedül maradt a leánynyal. Bódítólag hatott reá a szép leány látása és ajkai csakhamar megnyíltak.

— Oh, Irma! Mily boldog lennék, ha e kis kéz birtokosát enyémmek nevezhetném! — szölt, a leány gyöngye kezét megragadva s észrevétlen csókot lehelve reá.

Irma mosolygott és mosolya még jobban elszedítette Térit.

A kínai háború.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, szept. 18.

Li-Hung Csang végre-valahára elutazott Shanghaiból. Folyó hó 14-én kelt utra angol gőzösön, angol lobogó alatt.

Miért késlekedett ennyire a derék alkirály az elutazással, most már ez is világos. Arra spekulál, hogy megbontja a hatalmasságoknak külsőben sem tulságosan szilárd egyetértését, ha sikerül erre időt nyernie. Ennek folytán sok huzavonára számíthatunk, a mi rendes körülmények között is kedvencz szokása a mennyei birodalom diplomáciájának. Egyáltalán ninesen semmi okunk arra, hogy bizzunk a kinézerek jóhiszeműségében.

Annak tüntető hirdetése, hogy Oroszország és az Egyesült Államok szükség esetén védelmükbe veszik Kínát, szintén csak a konkolyhintés munkájához tartozik. Nyilvánvaló, hogy a jelzett két hatalmasság már most sem halad egy uton. Oroszországra nézve talán igazuk lehet a kínaiaknak; hiszen a pétervári kormány évek óta azon fáradozik, hogy Kína mindenható protektorátul fogadtassa el Pekingben Oroszországot.

A Kölnische Zeitungnak jelentik Berlinből, hogy odaérkező hírek szerint Kínában minden oldalon újból kitért a küzdelem. A rend fentartása tehát korántsem sikerült. A kínai ellenállás a kínai követeknek ama hiesztelésére vezethető vissza, hogy a hatalmak közt viszálykodás támadt. Legújabb jelentések szerint az amerikaiak ismét erőlyesen fölléptek.

Hajdúvármegye közgyűlése.

Debreczen, szept. 18.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága, 1900. évi szeptember hó 24-dik napján délelőtt 9 órakor rendszer közgyűlést tart. A közgyűlésnek 115 tárgya van, a főbb tárgyak a következők:

Alispáni időszi jelentés. A m. kir. belügyminiszter leirata a gyámpénztárak pénzkészleteinek az 1898. évi XXIII. t.-cz. alapján alakult országos központi hitelszövetkezetről leendő elhelyezhetése tárgyában.

— Mit használ a boldogság, ha nincs kivel megosztani? Elértem, mire vágytam: meg lettem választva jegyzőnek és szívem mégis oly üres; ugy vágyik valami után!... Kegyed, Irma kisasszony, érzett-e már oly ürességet a szívében?

— Oh igen! — sipította Irma. — Egyszer, mikor a mama elrontotta a cukros-tésztát!

Téri arca elhalványult. Talán bolondot üz belőle ez a leány?

— Nem olyan ürt értek én kisasszony. Az említett ür akkor keletkezik a szívben, midőn a szerelem hevétől melegítve, vágyunk birni valakit. Szóval szerelmek vagyunk. Mondja csak Irma, érzett-e már ily szerelmet? Mondja csak: tudna-e irántam így érezni?

— Oh, menjen maga! Nézd: minő követelő! Miért akarná az én titkomat tudni?

— Életem, boldogságom függ nyilatkozatától, Irma. Tegyen boldoggá egy szavával!

— Menjen maga, rossz ember! Hiszen észrevehette már, hogy szeretem!

És a két szerető szív összedobbant. Az ajkak összeforrtak a szerelem első, legédebb csókjára.

Téri Győző most már nem cserélt volna a világ minden dicsőségével. Övé volt a szép leány, kiért szive oly hevesen dobogott. El is határozta, hogy mihelyt elfoglalja új állását, elviszi magával turbékoló gerléjét.

Hja, hja! Tervez az ember, de a sors keze gyakran másképp intézkedik!

(Folyt. köv.)

A nagyméltóságú belügyminiszter urnak 60286/IV—a. 1900. sz. a. kelt leirata a Kaba községben felállítani tervezett gazdasági ismétlő iskola költségei kérdésében 39/1758 1900. kgy. szám alatt hozott s Benke József és társai kabai lakosok által megfélebbezett vármegyei határozat tárgyában.

A nagyméltóságú belügyminiszter urnak 74415/II. számú leirata, a mely szerint a vármegyei szervezési és ügykezelési szabályrendeletnek a közgyűlések számáról és idejéről rendelkező szakaszát módosító pótszabályrendelettel a jóváhagyást megtagadja.

A vármegye jövő 1901. évre szóló költségelőirányzata az állandó választmány javaslatával.

A vármegyei utépítészeti pénztár 1901—1902. évi költségelőirányzata.

A vármegyei közigazgatási bizottságának évközi jelentése a folyó év első feléről.

A vármegyei közigazgatási bizottságnak értesítése a f. évi május—augusztus havi üléseken meg nem jelent tagokról.

Alispán a b. ujjvárosi járás főszolgabírójának a H.-Hadház községben az 1897. évben rendetlen kezelés miatt bevehetlenné vált 34 korona ebadó tárgyában tett jelentését s a vonatkozó iratokat beterjeszti.

Nagyvárad törvényhatósági joggal felruházott város közönsége, hasonszellemlü felirattal leendő pártolás céljából, közli a miniszterelnök urhoz intézett abbéli feliratát, melyben a Bécs város tanácsa által Budapest főváros tanácsához Ofen-Pest czimzésekkel érkezett megkeresések alkalmából a magyar helységnevekről szóló 1898. évi IV. t.-cz. végrehajtását sürgeti.

Maros-Torda vármegye közönsége a hazai ipar pártolása iránt hozott határozatát hasonszellemlü határozat hozatala céljából megküldi.

Pécs sz. kir. város közönsége a köztisztviselőknek a községi teher viseléshez leendő bevonása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát támogatás végett megküldi.

Győr sz. kir. város közönsége a tisztviselők s a kezelő és szolgáló személyzetnek vasár- és ünnepnapokon munkaszünetet engedélyező határozatát hasonló határozat hozatala céljából megküldi.

H. Böszörmény város polgármestere a város összes utczái mindkét oldalának gyalogjárdával való kiépítését s ennek költségei fedezésére 240.000 korona kölcsön felvételét elrendelő határozatát, az ez ellen beadott felebbezésekkel s vonatkozó iratokkal felterjeszti.

Ugyanaz Lévai Márton h. böszörményi lakosnak a városi képviselő testület által az ismétlő gazdasági iskola fel nem állítása tárgyában 129/1900. kgy. sz. a. hozott határozat ellen beadott felebbezését és a vonatkozó iratokat felterjeszti.

A h.-böszörményi városi takarékpénztár kérelme alapszabálya 30. §-ának megváltoztatása ügyében.

H. Szoboszló város polgármestere egyes iparkészítményeknek a h.-szoboszlói heti vásárokról való eltöltése tárgyában alkotott szabályrendeletet jóváhagyás végett felterjeszti.

A b. ujjvárosi járás főszolgabírája Hajdu-Dorog község képviselő testületének a fogyasztási adóból a községet illető jutalék fele részének az adószedő részére történt átengedése tárgyában 138. sz. a. hozott határozatát az ezen határozat ellen Szakál Ferencz községi képviselő által beadott felebbezés kapcsán felterjeszti.

Ugyanaz V.-Pécs községnek a községi II. jegyzői állást beszüntető határozatát Berke József és társai felebbezése kapcsán felterjeszti.

Ugyanaz M.-Pécs községnek a község-ház kijavítására és felszerelésére újabb 2000 korona kölcsön felvétele iránti határozatát felterjeszti.

Ugyanaz az ör. Simon Ferencz csegei lakosnak a Simon Ferencz, szintén csegei lakos községi esküdtté történt megváltoztatása ellen beadott felszólamlása ügyében a

törvényhatósági bizottság 94/2067. 1900. kgy. határozatával elrendelt vizsgálatról felvett jegyzőkönyvet felterjeszti.

Ugyanaz Nádudvar község azon határozatát, mely szerint a kaba—nádudvari h. é. vasut építési költségeihez 60.000 korona értékű törzsrészcsevény jegyzésével hozzájárult, jóváhagyás végett felterjeszti.

Berger Jenő debreczeni lakos folyamodványa, melyben az általa építeni szándékozott Kaba—nádudvari h. é. vasut létesítése céljából a törvényhatóság részéről 60.000 korona értékű törzsrészcsevény jegyzését kéri.

A Bethlen Gábor szoborbizottság Bethlen Gábor szobrára adományt kér és gyűjtőívet küld.

A voloscai „Andrássy Emléktábla Bizottság” az Andrássy Gyula halottas házának emléktáblával leendő megjelöléséhez adományt kér.

H.-Dorog község kérvénye a község belterületén átmenő debreczen—tokaji és nagykálló—polgári törvényhatósági utszakaszok kiépítésének az 1903/1904. évi közuti költségvetésbe való felvétele iránt.

Végül a főszámvevő jelentései következnek.

HIREK.

— **Áthelyezés a postán.** Dobay Béla posta- és táviratbizottság Debreczenből Nagyváradra helyezte át a posta- és távirat-igazgatóságot.

— **Ritoók Emma dr. philosophiae.** Ritoók Emma urhölgy, a kiváló nevű író, Ritoók Zsigmond kir. táblai elnök nagyműveltségű leánya, tudvalevően az idén tette le az érettségi vizsgát a premontrai rend nagyváradai főgimnáziumában és pedig jeles sikerrel. A kisasszony tegnap a fővárosba utazott, hol a tudományegyetemen a bölcsészeti karnak lesz illusztris hallgatója.

— **Bécsi nagyiparosok Debreczenben.** Érdekes vendégek érkeznek a jövő héten Debreczenbe. A debreczeni sertéskereskedők s gazdák, — kik évtizedek óta állandó üzleti összeköttetésben állanak a bécsi „Produktiv Gesellschaft” tagjaival, kiknek egyedül van szabadalmuk, hogy Magyarország sertésveszes területeiről szállíthatnak sertéseket Bécsbe s gyáraikban feldolgozhatják — elhatározták, hogy ezeket a gyárosokat s több tekintélyes sertéskereskedőt meghívják Debreczenbe, hogy ösmerjék meg azt a várost, honnan a legnagyobb kivitelük van Bécsbe. A vendégek között lesznek Czigler Pál, Karlik, Beck, Teodorovics Milán, a Schleifelder és Társai világhírű husfeldolgozó gyár tulajdonosai is. A vendégek szerdán este a gyorsvonattal érkeznek Debreczenbe. Csütörtökön megismerik a vágóhidat, majd onnan Nagy Jakab hízalójába mennek, hol villásreggeli várja őket. Megnézik a város nevezetességeit, délután a Bikában rendezett ebéd után a Nagyerdőre mennek s pénteken a Hortobágyra rándulnak, hol a város vendégei lesznek.

— **A „Debreczeni Főiskolai Gyorsíró-Egylet”** folyó hó 17-én tartotta alakuló közgyűlését a tagjainak csaknem teljes jelenléte mellett. Görömbei Péter 4. é. th. fentartó bizottsági elnök a gyűlés megnyitása után felolvastatja a fentartó bizottság jelentését. Aztán elrendeli a tisztviselők megválasztását. A választás eredménye a következő: Főnökké választott: Szabó Ernő 1. jh.; főjegyzővé: Bálint Antal VII. o. t.; aljegyzővé és titkárrá: Bóné Endre VIII. o. t.; pénztárnokká: Csobán András VII. o. t.; tanfolyamvezetőkké: a) kezdőknél: Csobán András VII. o. t. és Bóné Endre VIII. o. t.; b) haladóknál: Bálint Antal VII. o. t.; c) gyakorlóknál: Tóth János 2. é. jh.; könyvtárnokká: Lengyel Imre 2. é. th. (Betegsége idejére a könyv- és levéltárt Bálint Antal VII. o. t.

veszi kezelés alá); választmányi tagokká: a) a theologiáról Kerekes Gyula és Ujlaki Miklós; b) jogakadémiáról: Horváth Kálmán és Tóth János; c) gimnáziumból: Pénzes Miklós és Sik Antal. Az egylet lapjának, a „Debreczeni Gyorsíró” szerkesztőjéül megválasztotta Madai Gyula VII. o. t. t. Autographolóul felkérte Csobán András VII. gymn. o. t.

Ezek után Bálint Antal indítványozta, hogy az egylet írjon fel az „Országos Magyar Gyorsíró Egylet”-hez azon kérelemmel, hogy a múlt évben dr. Fabró Henrik egyetemi elnök ur által felvetett, a vidéki tanulóknak az országos nyilvános versenyeken való minél tömegesebb felrándulásának megkönnyítését célzó eszméjét már a tavaszi írásversenyre keresztül vigye. A javaslat 5 pontba van összefoglalva. Ennek egyhangú elfogadása után a gyűlés feloszlott.

— **A kaba—nádudvari vonat.** Hajdúvármegye állandó választmánya tegnap tartott ülésén tárgyalta Berger Jenő vállalkozó kérvényét, melyben a kaba—nádudvari vasut építési költségeihez 30.000 frtot kér a vármegyétől. Az állandó választmány határozata azt volt, hogy javasolja a közgyűlésnek, hogy 15.000 frttal járuljon a vármegye a vasut építési költségeihez. Már egyik előző számunkban kifejtettük, hogy a vasut létesítésével a vármegye ezrekre rugó összeget takarít meg az által, hogy a kőutat nem veszik annyira igénybe s nem kell annyit javíttatni. A vállalkozó tulajdonképpen csak 10.000 frt segélyt kér, mert, mint az, állandó választmány ülésén konstatálták, az mit a vármegye megtakarít, 20.000 frt tőkének felel meg. A vármegye tehát nem hoz nagy áldozatot, ha 10.000 frttal járul a vasut építéséhez, mert minden tekintetben érdeke a vármegyének, hogy a vasut létesüljön s a p.-ladány—füzesgyarmati vasut építéséhez, melyből a vármegyének semmi haszna nincs, s érdekesem kívánta meg a vasut kiépítését, szintén 10.000 frttal járult hozzá. Hiszük, hogy a 24-én tartandó közgyűlés megváltoztatja az állandó választmány határozatát s a kért segélyt megszavazza s ezáltal elősegíti, hogy a vasut építését már jövő tavasszal megkezdhesék.

— **Esküdtzéki tárgyalás.** A helybeli kir. törvényszéknél ma ismét esküdtzéki tárgyalás tartott, mely a tanuk nagy számából következett, aligha fog ma véget érni. Vádoltak Kiss Imre és Sági Ferencz m.-pécsi legények, akik a vádirat szerint az ez évi április elsején Fekete József nevű legényt bottal oly érzékenyen ütötték meg, hogy az a kapott sérülésbe még azon éjen belehalt.

Az esküdtzék megalakulása után Kiss Imre elsőrendű vádlottat hallgatták ki, aki tagadja a terhére rótt cselekedetet s azt állítja, hogy az elhunyt legényt előbb Kovács Sándor ütötte meg bottal, majd pedig Szel Sámuel egy vasvillával. Hogy a vizsgálóbíró előtt másképen vallott, arra magyarázta, hogy féltében vallott úgy, mert rosszbetegségben szenved s attól tartott, hogy rájön a baja.

Sági Ferencz másodrendű vádlott beismeri, hogy Feketéhez hozzá ütött a kezében levő bottal, de csak önvédelemből, mivel Fekete őt előbb megütötte. Arról, hogy Feketét előbb is megütötte volna valaki, semmitsem tud.

A vádlottak kihallgatása után özv. Fekete Gábornét hallgatták ki, aki édesanyja a megölt legénynek. Nem tud a verekedésről semmit, sőt azt sem tudta, hogy valami baja van a fiának, csak éjjel vette észre a bajt s rögtön orvoshoz mentek Derecskére, de fia utközben meghalt. Kártérítésül 150 forintot követel.

Ezután a tanuk kihallgatása vette kezdetét, kik már ez ügyben egyízben eskü alatt lettek kihallgatva.

— **Protestánsok Pozsonyban.** A protestáns irodalmi társaság közgyűlése alkalmából számos előkelő vendég érkezett Pozsonyba. Ott vannak: Szilágyi Dezső, Pozsony város orsz. képviselője, Prónay Dezső báró egyet. egyh. felügyelő, Láng Lajos kerületi felügyelő, Zsilinszky Milyály államtitkár, Laszkary Gyula, Ihász Lajos kerületi felügyelő, Zay Miklós gróf, Perlaky Elek, Kiss Aron, Bartók György, Antal Gábor, Zelenka Pál, Baltik Frigyes, Sárkány Sámuel püspökök és mintegy 25 teológiai tanár és igazgató, 15 gymnasiumigazgató és tanár, 20 esperes, lelkészek stb. Hegedüs Sándor miniszter feleségével s leányával érkezett Pozsonyba. A vendégeket az ünnepre rendező bizottság és a város nevében Broly polgármester fogadta. Az előkészítő gyűlésen Gyurácz Ferencz püspök és Szilassy Aladár elnökölt.

— **Id. Csóka Sámuel halála.** A debreczeni Takarékos és Hitelintézet igazgatósága id. Csóka Sámuel, volt igazgatósági tag elhunytáról következő gyászjelentést adta ki: „Az igazi részvét érzetével tudatjuk Igazgatóságunk buzgó, munkás tagjának, id. Csóka Sámuel urnak váratlanul s hirtelen történt elhunytát. Debreczen, 1900. szeptember hó 18-án, a Takarékos és Hitelintézet Igazgatósága.”

— **Tízéves találkozás.** Emlékeztetőbe kívánom hozni azoknak, kiket illet, a következő, birtokomban levő iratot: „Alulírottak, mint pályatársak, kik a theologiai tanfolyamot Debreczenben az 1890. évben végeztük el, becsületszavunkkal kötelezzük magunkat, hogy tíz év múlva, azaz 1900 ik év október hó első vasárnapján a debreczeni főiskola seniori hivatalában d. e. 11 órakor találkozni fogunk, egyrészt egymás iránti őszinte baráti indulattól s hogy másfelől egymás sorsa iránt kellő tájékozódást szerezhessünk; kivéve, ha valamelyikünket fontos, életbevágó ok akadályozná megjelenésében. Debreczen, 1891. szept. hó 23-án: Ferenczy Imre, Tóth László, Bartók Jenő, Csánki Benjámin, Kovács Ferencz.” Felhívom ez iratnak magokat aláírt pályatársaimat, sőt azokat is, a kik ez iratnak nem írtak ugyan alá, de az 1890-ik évben a hittudományi kurzust velünk együtt elvégezték, hogy a kitűzött időben és helyen találkozzunk egymással, ezt megelőzőleg pedig ugyanazon napon vegyünk részt a nagytemplomban a délelőtti istentiszteleten. Kelt Tiszafüreden, 1900. szept. 17-én, Csánki Benjámin m. k., ev. ref. lelkész.

— **Elítelt legény.** Megemlékeztünk a Bódi Ferencz egykori legény ellen tartott esküdtzéki tárgyalásról. Bódi egy lakodalom alkalmával bicskával szíven szurta Nagy Ferencz nevű legénytársát. Az esküdtzék bűnösnek mondta ki a haláltokozó súlyos testi sértésben és a törvényszék egy és fél-évi börtönre ítélte, mely büntetésből két heti vizsgálati fogságot kitöltöttek vettek.

— **A szilágyosomlyói járásbírószék új épületének felavatása.** A szilágyosomlyói járásbírószék új palotáját, melyet az igazságügyi kormány és Szilágy-Somlyó város közös erővel épített, a napokban avatták fel nagy ünnepségek között, nagyszámu, díszes közönség jelenlétében. Az ünnepségen városunkból jelen voltak: bernátfalvi Bernáth Elemér kir. táblai elnök, Mernyó László táblabíró, Kanizsay Gábor járásbíró, Bakó József elnöki titkár és Lestyán Adorján kir. közjegyző, mint a debreczeni kir. közjegyzői kamara elnöke. Ott voltak továbbá báró Wesselényi főispán, a zilahi törvényszék elnöke és biráinak legnagyobb része, valamint a vidéki járásbírószékek tagjai, vidéki földbirtokosok és Szilágy-Somlyó egész intelligenciája. Bernáth Elemér táblai elnök délelőtt 10 órakor érkezett Szilágy-Somlyóra, hol a város polgármestere díszmagyarban fogadta egy igen szép üdvözlő beszéddel, melyre az elnök hasonló meleg-

séggel válaszolt, örömet fejezve ki, hogy a járásbíróság új otthont kapott Szilágy-Somlyón. Az üdvözlő beszédek elhangzása után megindult a több, mint hatvan fogatból álló díszes menet a város felé. Az új épületnél Mile járásbíró üdvözölte a táblai elnököt, halálját fejezve ki az igazságügyi kormány és város iránt, a modern épület felemeléseért. A beszéd után a műkedvelőkből alakult dalos egyesület a Hymnust énekelte, végül pedig Bartha Endre ügyvéd fejezte ki örömet és köszönetét az igazságügyi otthon megteremtéséért. Délben százhusz terítékű közebéd volt, melyen Bernáth Elemér kir. táblai elnök ő Felségére emelte poharát. Utána a főispán szintén a magyar király egészségére üritett poharat. A zilahi törvényszéki elnök Plósz igazságügyminisztert éltette, Bartha Endre Bernáth Elemér táblai elnökre mondott szép tósztot. Takács Balázs pedig Lestyán Adorjánt éltette. Ugron Gábor országgyűlési képviselő vette fel ezután a szót, éltetve Szilágyvármegye és Szilágy-Somlyó város közönségét, míg Bernáth Elemér kir. táblai elnök Szilágy-Somlyó város polgármesterére mondott szép köszöntőt. Délután 3 órakor a táblai elnök elutazott Somlyóról az egybegyűlt vendégek a késő esti órákig együtt maradtak a legjobb hangulatban.

— **Pofon a templomban.** Ugrán szintig megtelt vasárnap a kistemplom. Epen kezdetét vette az istenitisztelet, mikor az ájtatos hívők énekét szokatlan hang zavarta meg. Egy óriási pofon esattanása. A profán hangokat Kovács Bálint tenyere csalta ki, Erős Lajos ábrázatából, — még pedig azért, mivel a padban helyére ült. A pofonnak folytatása is lett, mert az ájtatos hívők, visszatérve egynémely pillanatig a menyből a földre, a két ünneprontót rövidesen kihelyezték a templom elé.

— **Sikkasztó kereskedőség.** Deutsch József Hódmezővásárhelyen volt kereskedőség s gazdája bizalmával visszaélve, el-sikkasztott tőle nyolczszáz koronát, mely összeggel Szegedre zónázott, hol ellátta magát kellő módon ékszerekkel. Szegedről Debreczenbe akart vizezni, de alig, hogy kilépett a vonatból, az előre értesített rendőrség letartóztatta s átadta a kir. ügyészségnek.

— **Egy zsidó reformátor.** Van Pécsen egy Feinsilber Róbert nevű zsidó vallású ember, aki a zsidó vallás reformátorának csapott fel és a „Pécsi Napló“-ban teszi közzé vallási tantételeit. Az általa hirdetett új vallás abban áll, hogy zsidó létére az ószövetségi szentírás betetőzését Krisztus megváltói küldetésében látja. A várt Messiást Krisztusban látja és hiszi, hogy ő Isten fia, valóságos isteni személy. Szóval ő keresztény-zsidónak vallja magát és azon fáradozik, hogy a zsidókat megnyerje ennek a hitnek.

— **Halálos kigyómarás.** Dorcsák Mihályné kavecsányi lakos gombaszedésre az erdőbe ment, ahova kilencz éves kis leányát is magával vitte, hogy segédkezzen a szedésnél. Epen két vastag fa közül akarta kiszedegetni a gombát, midőn a sárga falevelek közül egy kigyó mászott elő. Az asszony az állatot nem vette észre és midőn kezét kinyújtotta, hogy letépje a gombát, a kigyó karját kéztől fölül megmarta. Rémes sikoltására a kis leány rémülten futott be a faluba, honnan apjával tért vissza. Mire oda érkeztek, a szegény asszony karja már egészen kék volt. Haza vitték, hol a gondos ápolás dacára iszonyu kinok közt meghalt.

— **Tolvaj feleség.** Kellemetlen meglepetésre ébredt föl a minapában Márkis Péter hogyisi gazdaember. Életetpárja: Laza Juliánna, kivel oly sokat czivódott házassága ideje alatt, nem volt sehol. Ellenben feldulva találta házi berendezését, a szokré-

nyeket. A jó asszony megszökött férjétől s elemelt a házból több holmit. Magával vitt egy 248 koronáról szóló kötelezvényt, 10 drb juhjárlatot s több ruhaneműket. A faképnél hagyott férj sejtette, hogy a hűtlen asszony szüleihez ment Albesdre. A csendőrség csakugyan meg is csipte az apja házában. Laza Juliánát az elhagyott férj lopásért feljelentette az ügyészségnél.

— **Gonosz mostoha.** Renesánszki Ferenczné krompachi lakosnő minden áron szabadulni akart Dulin Ilona 15 éves mostohaleányától és a végből gonosz tervet eszelt ki. Reggeli tejébe gálicz és kékkö-oldatot kevert, hogy elpusztítsa. Mazseez Katalin nevű szolgálója észrevette a szolgalatadójának gaz tettét és a gyermeket az őt fenyegető veszélyre figyelmeztette és a gonosz mostohát a csendőrségnél is feljelentette. A rut tett a megejtett vizsgálat során bebizonyult és a mostohaanya ellen a bünyenítő eljárást folyamatba tették.

— **Magas kitüntetés.** Mint a Bécsi Ujságból értesülünk, ő Felsége a király Gottlieb Taussig udvari gyertya-, szappan- és parfümgyárost Bécsben a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

— **Proletár.** Rökk Ferencnek korán kijutott az élet keserősége. Édes apja, a ki szintén munkásember, egy szép napon azt mondta neki, hogy eléggé feleseperedett már, ő maga is alig győzi eltartani a sok apróságot, menjen neki Ferencz a világnak. A kis fiu pedig, a ki alig töltötte be a tizenkettedik életévét, nyakába akasztotta kis tarisznyáját és utána nézett, hogy miképen kereshetné meg a saját keze munkájával mindennapi kenyerét. Mivel pedig az ilyen elsatnyult gyereket alig veszik még szolgalatba, Rökk Ferencz is lézengett egy ideig tanyáról-tanyára, munkát, majd kenyeret kért, végül aztán utolérte a hasonló csavargók sorsa: lopni kezdett. Nekiesett a dinnyeföldeknek és kielégítette az éhségét. Egy mezőn azonban eleszte ezért a kicsinységért és bevitte a rendőrségre, a mely most haza fogja toloncolni az édes apjához, aki bizonyára nem a legszivesebben fogadja a terhet, mert hiszen van odahaza ugyanis elég gyerek.

— **Szoboralap.** A Bethlen Gábor erdélyi fejedelemnek Nagy-Enyeden felállítandó szobor alapja javára, országos gyűjtés útján, 1900. szeptember hó 15-ig 6410 kor. 29 fillér gyűlt össze.

— **Frankójegyek megszüntetése.** A kereskedelemügyi miniszter az osztrák értékű régi frankójegyek és egyéb régi értékek érvényességének végleges megszüntetése dolgában a következő rendeletet adta ki:

Az osztrák értékű régi frankójegyek és az ez évi január hónap 1 vel. forgalmon kívül nem helyezett egyéb régi értékek érvényességét ez évi szeptember hónap 30 ával végleg megszüntetem. A köznségnél kinlevő osztrák értékű régi frankójegyeket és egyéb régi értékeket, ha azok valódiak, épek és használhatatlanok, a posta (és távirda) hivatalok ez évi október hónap 1 től bezárólag december hónap 1-ig terjedő idő folyamán, a bemutató kívánsága szerint, új kibocsátású (fillér-értékjelzésű) frankójegyekre és egyéb értékekre becserelelik. Folyó évi december hónap 31-ikén tul az osztrák értékű régi frankójegyek és egyéb régi értékek becserelésre többé el nem fogadtatnak.

Képes levelező-lapok legújabb és legnagyobb választékban csak a Csokonai-papirkereskedés en kaphatók.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Ottó főherceg utja.

Drezda, szeptember 19. Ottó főherceg ideérkezett, hogy Albert szász herceg temetésén részt vegyen.

Izgalmas tárgyalás.

Budapest, szeptember 19. A Mészáros-Áldássy-féle ügyben ma folytatták a tárgyalást, mely eléggé izgalmas volt.

Kihallgatták Ivánka Oszkár képviselőt, aki tagja volt annak a becsületbiróságnak, mely Áldássyt diszkvalifikálta.

Áldássy: Tartozott-e a Mészáros-családnak?

Ivánka: Ez nem tartozik ide! Nem hagyom magam vexálni egy meghibbant elméjű embertől!

Áldássy: Biró ur! Ez az ur sérteget, utasítsa rendre!

Biró: Nem hallottam a sértést.

Ivánka elmondja a történeteket.

Áldássy: Ne szónokoljon, nincs a képviselőházban!

Biró: Ne sértegesse a tanut!

Ivánka (megvető mozdulattal): Nem is képes arra!

Az ítéletet valószínűleg csak holnap hirdetik ki.

Köllő Miklós öngyilkossága.

Budapest, szept. 19. Az öngyilkossá lett szobrász holttestét ma este szállítják ki a kerepesi halottas házba. A hullát a család kérelmére nem boncolják föl. Temetése holnap délután lesz.

Borzasztó orkán.

Budapest, szept. 19. Tekszász tartományban egy tengeri fürdőt az orkán elpusztított. Négyszáz ember meghalt.

A román-bolgár viszály.

Szófia, szept. 18. Szerb részről történt felszólalásra Sarafovot, a macedon bizottság elnökét, az államügyész elé idézték bizonyos neki tulajdonított levelek miatt, melyek a román iratesomóban voltak és a szerb király ellen állítólagos merénylet tervéről szóltak. Sarafov visszautasította a vádat és követelte a levelek felmutatását, amelyeket hamisítványoknak mond.

A délafrikai háboru.

London, szeptember 19. Durbanból jelentik a „Standard“-nak: Krüger és Stein ellen kiáltványt adtak ki Roberts kiáltványára, a melyben a bekebelezést sem misnek nyilvánítja k s egyuttal kijelentik, hogy a köztársaságok s o h a s e m f o g n a k m e g h o d o l n i A n g l i á n a k. Krügerne a Delagoa-öbölbe érkezett. Stein Hektorspruitban van, a hol ezerötszáz bur meg akarja kísérteni, hogy az angol csapatoknak Komatipoort ellen való nyomulását megakadályozza. Roberts már október 2-án elhagyja Pretóriát és Natálon át Angliába utazik.

Lorenzo-Marquez, szeptember 19. A burok elpusztították Kapmuidenben a hidat.

Lorenzo-Marquez, szeptember 19. A burok szétrombolták a Krokodil-Poort hidat és elégették 300 szerkoesit.

London, szeptember 19. A Reuter-ügynökség a következő Lorenzo-Marquezból érkezett táviratot teszi közzé: Komatipoortnál folyton foly a harez. Minden rendelkezésre álló legénység a határra ment. A Komati folyó hidját minden valószínűség szerint el fogják pusztítani. **Itt nagy az aggodalom.**

Ábránd.

Irta: Gál Zoltán.

Egy poéta barátom, ki két év óta reménytelenül szeret egy lányt, minap a következő levelet intézte hozzá:

Kedves kisasszony!

Ugy-e meg fog bocsátani, ha az eszmecserének e közöttünk még szokatlan módjához fordulok és a mit szóval nem tudok, nem akarok, levélben igyekszem elmondani.

Emlékszik-e még arra a napra, mikor először mondtam magának, hogy szeretem? Csattogott a villám, ömlött, zuhogott az eső s mi ott állottunk az utcán egyetlen esernyő alá huzódva, mint egy megrettent gerlepár. Tudom, esküdtem magának mindenre, a mi szent, hogy örökké megőrzöm szívemben képét; talán azt is mondtam a sok banális frázis közt, hogy ha egyfelől a tündöklő menyország állana előtttem, kapujában telve csalogató, bájos arczu szeráfokkal, kiknek hárfái oly büvös-bájosan zengenek örök szerelemtől, örök üdvösségről; másfelől pedig az örökké izzó pokol mélyéből viczoritanak felém állatias arczukat a legundokabb, legrémítőbb szörnyetegek: örömezték mennék elkárhozni a gyehenna tüzére, semmint magát elveszítsem. Csak most tudom, mikor már nem kevésbé lángoló szívvel ugyan, de mindenestre érettebb fővel tudok ezekre visszagondolni, hogy mily korai volt nekem beszélni szerelemtől, mikor még nem is érthetők azt igazán, vagy a maga elvesztéséről mikor még nem is volt az enyém.

Látja, ma már nem így gondolkozom. Végig kutathatja leveletem, nem fog abban semmi ilyest találni. Még csak azt sem mondom, hogy szeretem. Hiszen azt úgy is tudja. Ha a szememből nem, tud az újságokból olvasni, hol oly részletesen, sokszor pattogó tüzrel, máskor meg bágyadt odaadással szedegetem versbe, hogy milyen színű is a maga haja, mihez hasonlít az arca, az ajka. Ha ezeket elolvassa, lehetetlen, hogy legalább szánakozással ne gondoljon arra a szegény érzélgő gyerekre, ki a maga ideális arczképét az egész világnak kimutatja.

Pedig mikor esténként a lámpavilágnál szórakozottan rágom pennám végét s keresem azt a sok boldog rimet, bizony körülbelül ilyenforma gondolatok kóvályognak agyamban. Hogy mit is ér egy ilyen dicsőség? Por és hamu test nélkül. (Valahogy naturalistának ne gondoljon ezért.) Honnan tudja, hogy — mikor én izgatottan várom a versemet hozó reggeli lapot — nem arra gondolok-e, hogy maga ki fog érte nevetni.

De hogy mégis legalább érdemessé tegyem magam kicsinylésére, bő anyagot kínállok ennek bebizonyítására. Azt hiszem, mivel sem érem el ezt inkább, mintha kiközökne a szentimentális kerékvágásból, akárcsak az orvos a holttestet, elemezni, boncolni fogom azt az érzelmet, mely elválaszthatatlanul köt magához. Sajnos, a fentebbi hasonlat jól szaladt ki tollamból; mert a lélek nyomorult rab, alárendelve a buta, minden nemes iránt érzéketlen testnek.

Nem lepi meg önt ez a mizériát szenvedő hang? Látja, ez teljesen megfelel az én lelki állapotomnak. Sokszor úgy érzem, mintha nem bírnám kiállani, hogy ne lássam magát; öntudatlanul megyek elébe s mikor közeledem hozzá, felénk leszek. De nem ám azért, mintha az érzelmek súlya hatna rám, hanem mert meg gondolom, hogy nekem ilyen szándékokkal nem is szabadna fellépnem. Hiszen a mit én érzek maga iránt, az nem szerelem, nem is hódolat, sőt büszke vágy sem arra, hogy valaha együtt ismerjük meg igazán a szerelmet, hanem talán e háromnak keveréke. Tetszik nekem minden, a mi magának tetszik, épen ezért tetszik nekem maga is. Hiszen ennyi hűságot csak szabad feltételeznem róla.

Másfelől meg egyszerűen bosszant az, hogy tettei, mintha nem adna rám semmit. Pedig nagyon jól tudom régtől fogva, hogy a maga lelkében is van pár szemé annak a magánosnak, mely két szerető szívet egymáshoz csatol. Ezért a kijelentésemért különben nem szabad megharagudnia, még ha alaptalan volna is, hisz nekem az egyetlen segítő támaszom épen ez a kis önzet, a mi a maga bámulása után bennem még maradt.

Legegyszerűbb felelete e levélre természetesen a kikaczagás lesz. Nézze, ne tegye ezt! ajánlok helyette mást, jobbat. Próbálja elhítni magával, hogy soha sem is érdeklődött irántam. Ez könnyű dolog lesz, mert ha tényleg nem adott rám semmit, könnyen feledhet, sőt nincs is mit elfelejtenie, ha még csakugyan el tudja nyomni azt a szemernyi jóindulatot, a mivel engem, mint cukros orvossággal ennyi ideig jól tartott, akkor még nagyobb lesz a diadala s bátran kaczaghat akár a szemem közé is. Biztosítom róla, hogy rosszul fog esni.

Ha azonban volna magában valami abból a bűnösnek nem nevezhető tetszélő hűségéből, kaczer semmibevevésből, mi a nőkkal haláluk órájáig együtt van, tudom előre, hogy ez önnél sajátságos kialakulást nyert, s hatásai is más téren nyilvánulnak. Teszem fel, ha maga ezt a leveletem, elolvasva belőle a sok badarságot, össze fogja tépni, határozottan arról leszek meggyőződve, hogy ön engem — szeret.

Különbözn csókólok kezeit.

*

Margit gondolkodott egy darabig, mikor a levelet elolvasta, újra átfutotta a végső sorokat, aztán hirtelen mozdulattal, pirulva szórta ki az utcára a szétépett levél foszlányait.

Egy része az épen arra sétáló boldog poéta kalapjára hullott . . .

Az éhhalál.

Az éhhalál a legszörnyűbb, a mi létezik, lassan és fenyegetően közeledik és hatása már jóval az agónia előtt mutatkozik. S fájdalom, a civilizált országokban még elég gyakran fordul elő a halál e neme. Nemesak azok köréből szedi áldozatait, kik oly szegények, hogy már kis kenyérre se jut nekik, hanem gyakran a gyomor idézi elő az éhhalált. Mert nem elég az enni való, meg is kell azt emészteni. Szerencsétlen az, ki komoly bajban szenved, hogy a legcsekélyebb táplálékot sem képes magához venni és nem ismeri az eszközt, a melylyel betegségéből gyógyulhat. Gyakran megtörtént már, hogy egy-egy ember éhen halt, mert gyomra minden táplálékot visszautasított. Ha ez a betegség mutatkozik, rögtön el kell vágni fejlődésének minden útját, mert nemesak, hogy ériási fájdalmat okoz, de a test úgy elgyöngül, a vér oly kevés lesz, hogy teljes fölsozást okoz. A egyetlen mód, a melylyel a betegség fejlődését megakaszthatjuk, az, hogy oly szert alkalmazzunk, mely a vért helyreállítja. Ilyen a Pink-pilula, a mely hasonló esetekben bámulatos eredményt ért el. Számátlan évről tanuskodó levél közül a következő levelet, Schwartz de Karvitz Etelka kisasszonyt választottuk ki:

— Tudatom önökkel, — írja — hogy a Pink-pilulákat bámulatos eredménnyel használtam. Nem tudtam már, hogy mit tegyek, ennem lehetetlen volt, álmodtam elmagyogott s gyöngye voltam a végletekig s mindig fáztam, nem tudtam soha se fölmelegedni. Az újságokból olvastam a Pink-pilula bámulatos eredményeiről s elhatároztam, hogy próbát teszek vele. Istennek hála, jótévő hatása mihamar érezhető lett s ma, mintha nem volnék ugyanaz, kitünően táplálkozom, jól alszom, egyszóval jól vagyok.

A vért helyreállító Pink-pilula ismét rendszeresítette a vérkeringést, a mi a gyomrot egészségessé tette s így a szegény beteg sok szenvedéstől, talán a haláltól mentette meg. Minden esetben, a midőn a vér elgyöngül, a mi különféle betegséget, ugymint vérszegénységet, sárgaságot, skrofulát, reumát s más betegséget okoz, a Pink-pilula mindig kitünő eredménnyel alkalmazható.

A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 3 Korona 50 fillér és hat doboz 18 Korona. Magyarországi főraktár **Török József** gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzése.

Debreczen, szept. 19.

Piaci árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza	uj. vörös minőség	77	. . . . .	6.50 — 6.65
"	"	78	. . . . .	6.65 — 6.80
"	"	79	. . . . .	6.75 — 6.90
"	"	80	. . . . .	6.85 — 7.00
"	sárga	78	. . . . .	6.50 — 6.65
"	"	79	. . . . .	6.65 — 6.70
"	"	80	. . . . .	6.70 — 6.80
Rozs	uj	71/72	. . . . .	6.05 — 6.10
"	"	73/74	. . . . .	6.10 — 6.15
Árpa	"	"	. . . . .	5.35 — 5.45
"	(jobb)	"	. . . . .	5.75 — 5.95
Zab	"	"	. . . . .	5.20 — 5.25
Tengeri	"	"	. . . . .	6.40 — 6.50

KÜLÖNFÉLÉK.

Csipkézett a széle. . .

Csipkézett a széle

A szőlő levélnek,

Csapodár a szive

A mai legénynek. . .

A legény szereleme

Ingó bingó nádszál,

Egy lánytól — másikkhoz

Hamar átesap, átszál!

Ma ez tetszik, — holnap

Másért eped szive:

Csak a századiknak

Lesz „tán” igaz hive! . . .

Nem is hinnék én már

Többet a legénynek,

De szerető nélkül

Hogy legyek, — hogy éljek!?

(Csenger.)

Baka Elek.

* **Amerikaiak.** A „Cri de Paris” érdekes epizódot beszél el egy amerikai családról. A dúsgazdag amerikai család Párisba jött, hogy megtekinthesse a kiállítását. A Place Vendome téren vettek szállást egyik előkelő hotelben, egész emeletet kibéreltek s naponként 2 ezer frankot fizettek. A Rue de la Paix-n egyik ékszerész ismerte az egész családot: papát, mamát, fiut és leányt. Naponta felkeresték őt, hogy nagy vásárlásokat tegyenek nála. Hetenkint átlag száz-ezer franknyi ékszeret vásároltak nála. Egy este Sarah Bernhardt játékában akartak gyönyörködni az „Aiglon” előadás alkalmából, de már minden jegy elfogyott. Egymásután küldözgették szét az egész városban embereiket, hogy valahol felhajszoljanak egy páholyjegyet, — de hiába. Ekkor a titkárnak egy mentő gondolata támadt. Amikor az előadás megkezdődött, belépett az egyik páholyba s udvarias kérésekkel s egy ezer frankos intervenálásával azután ezélt ért. A bennülő zsebre csapta az ezer frankost, megemelte kalapját s átadta a páholyt a boldog titkárnak s kirohant vissza gazdájához s az amerikai család végignézhette az „Aiglon.”

* **Kérelem.** Orvos: Ugy-e álmatlanság bántja?

Beteg: Az, az.

Orvos: És egető szomj?

Beteg: Az, az; az Isten is megáldja, doktor ur, mondja ezt meg a feleségemnek; nekem nem akarja elhinni.

* **Gésa hajviselet.** Huszonöt és harminczöt év közötti urnők most a divat fővárosában, Párisban új hajviseletet hordanak. Ez az új hajdivat a gésa-hajviselet. Azt mondják, hogy ez a hajforma rendkívül előnyös úgy a telt arczokhoz, mint a soványabb arczokra nézve. Különösen azok számára látszik teremtetve a gésa-hajviselet, a kiknek a természetől göndör a hajuk. A kiknek azonban nem göndör a hajuk, azoknak előbb széles fodorító vassal kell preparálniuk hajukat, a melyet aztán könnyedén ki kell fésülni. Ezután a göndörített haj a jobb vagy bal fül mögött nyer megerősítést, ahol egyszersmind azt el is kell választani. A még fölhasználatlan hajból három hajfürt formálandó. A három hajfürt egyike a vá-

lasztéknál erősítendő meg, a másik a fej közepére esik, a harmadik az elsőtől ellenkező oldalon. Most ez a hajforma természetesen terde lesz és pedig annál inkább, minél jobban eláli a választék ellenkező oldalán tupirozott hajfűrt az arcától. A mikor így elkészült a haj, két dus szalagsokrot helyezünk el abban. A szalagsokornak a chryszantémok formájában, még pedig keskeny selymszalagból kell készülniök. Egyike ezen gésa rózsáknak a választék felét takarja. Azt mondják, hogy ez a kedves hajviselet rendkívül bájosá teszi az arcot. Toll és virág a hajban most Párisban valóságos „mauvais genre.“

* Szép idők. Apa : Ugy van, kedves leányom, te Snaszsi urhoz még nyőül!

Irma : Az istenért, papa, én nem megyek hozzá!

Apa : És miért nem?!

Irma : Mert nem tudom tisztelni, nem tudom becsülni, nem művelt és szeretni soha se fognám.

Apa (a mamához) : No hallod? szép idők! Ugyan hát mi tiszteltük valaha egymást? hát mi becsültük valaha egymást? Hát voltunk mi valaha műveltek? S végre: hát szerettük mi valaha egymást??!

* A kőfaragó. Titokzatosabb bűnyeknek már régen nem érkezett híre, mint annak, amelyet a francia Brestből hoz meg a táviró. A Rue de Paris egyik házában egy Dorel nevű kőfaragó lakott. Két nap előtt megkérte a szomszédasszonyának leányát, Kerjean kisasszonyt arra, hogy távollétében — el kell utaznia, azt mondta — szellőztesse ki egy-egy órára a lakását. A szoba kulcsait — miután az apró szivesség teljesítését természetesen megígérték neki — át is adta. Mikor a fiatal leány Corel megbízatásának eleget akart tenni és kinyitotta a lakást: visszatántorodott az ajtóból, olyan rettenetes rossz szag áradt felé. Előhívta az anyját, meg a házbelleket. Senki sem tudta, mit jelenthet a dolog. De amint beléptek a belső szobába, már sejtették, hogy itt valami nagyon különösnek kellett történnie. A székek össze voltak dobálva, a szekrény fölborítva, az ágynemű fölturva.

— Mi lehet ez, mi történhetett itt?

Szétsejtették az ágyat. És a derékaj alatt csakugyan megtaláltak egy foszlásnak indult holttestet. Rögtön előszólították a rendőrség embereit, a kik a hullában felismertek egy Lestidour nevű ember tetemét. A halála okát is hamarosan megállapították: megfojtották szegényt. Auguszus negyedikén látták utoljára az öreg embert. Akkor egy csapszékben mulatott, sok pénz volt nála, büszkén mutogatta. Azóta eltűnt. Hogy hogyan került össze a kőfaragóval, hogyan lett hamarosan áldozatává, azt persze nem tudják. Tény azonban, hogy Corelnek — míg el nem utazott — egy frankja se volt, mikor utnak indult: pénz nélkül csak nem mehetett el! Mindez pedig ki fog derülni, ha ugyan megtalálják a nyomveszett kőfaragót.

* Mély fájdalom. Egy fősvénységéről ismert báró elvesztett egy este a kártyán nagyobb összeget és pedig látszólagos nyugalom mellett. Távozáskor így szól a kártyázókhoz tetszelgőleg:

— Pechem daczára nem hallottak önök engem csak egy haragos szót sem kiejteni.

— Ugy ám — jegyzé meg egyik jelenlevő, — a mély fájdalom rendszeren némává teszi az embert.

* A villa eredete hazánkban. A villa okiratainkban legelőször 1374-ben fordul elő. Nagy Lajos királynak az egri káptalanhoz intézett parancsa ez, mely Selpi Pál fia, András kérésére tanúvizsgálatot rendelt el arról, igaz-e, hogy ő 10 évvel ezelőtt, Visontai Imre fia, Imrénének kölesén adott: 132 arany forintot, 2 megezüstötztött kést, 4 ezüst kanalat, 2 „az olaszok (secundum morem latinorum) szokása szerint, az étkezés kényelmére alkalmazott (pro comodo comestionis aptas) ezüst kis villát“ (furcas); 1 kardkötőt 45 frtnyi és ruházatát 10 márkányi

értékben. A villának ez a gondos körülírása, mint Gazdaságtörténelmi Szemle írja, azt árulja el, hogy még akkor igen szokatlan lehetett nálunk, kétségtelenné teszi továbbá azt is, hogy Olaszországból került hozzánk, a hol őseink valószínűleg Nagy Lajos nápolyi hadjárata alkalmával ismerkedhettek meg vele, mert hiszen Selpinek is már 1364-ben birtokában volt a két villa.

REGÉNY.

A „Világ Szive“.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: Krampera János.

(Folytatás.)

93.

Mattai itt gondolkozóba esett egy darabig, aztán tovább folytatá:

— Lady, öreg vagyok már és sok éve szolgálom az isteneket, imádságokkal alkalmatlankodván nekik, de még soha sem vettem észre, hogy feleltek volna a kérdésekre. Ugy látszik, istenekből van több mint elég, mindjárt itt ezeknek az idegeneknek is megvan a maguké, s innen van, Lady, hogy abban a korban, a melyben én vagyok, azt kérdezem magamtól, vajjon vannak-e olyan istenek is, a kiket nem az emberek képzelete emelt ki a semmiségből, vagy pedig alakított meg, saját tetszésére. Bizony mondom nektek, ha én olyan helyzetben volnék, mint a milyenben ti vagytok, percízig sem haboznék, hogy olyan szavakat adjak ezeknek a néma isteneknek szájába, a melyek helyzetemben leginkább kívánatosak volnának.

— Hogy érted ezt? — kérdé Maya.

— Igy: Mikor a Szivnek elválasztott részei helyükre tetetnek az oltár felé, mindenki várni fogja, hogy az istenek valami módon jelt adnak magukról. Már pedig, a mint én tudom, ki a szanktuárium öre vagyok, az oltáron levő régi szimbolum beülről üres és ha kinyitják, nem lehetetlen, hogy valami írást találnak benne, az isteneknek valami régen megírott akaratát, mely egyenesen, a mostani nemzedék számára őriztetett meg ily sokáig, hogy vezéresillag gyánant világítson nekünk cselekedeteinknek útján.

Nos, véletlenül úgy esett, hogy a templom régiségei közt kutatván, bizonyos írást fedeztem fel s biztosra veszem, hogy szerencsétek meg volna alapítva, ha ezt az írást a Vizek áradásának éjjelén a szent szimbolumban találnák meg. Ime, ez az — és ruhájából egy kis aranylemezt vett elő, mely hyeroglifokkal volt teleírva.

— Olvasd el, — mondá Maya.

Mattai erre olvasni kezdett:

„Ez pedig, ime, a névtelen Isten szava, melyet az ő prófétája hallott a szanktuárium építésének esztendőjében s egy aranylemeze vésven, a szanktuárium szimbolumába rejtett el, hogy kinyilatkoztassék abban a távoli időben, midőn az, ami elveszett, megkerülend s s Nappal és az Ejszaka újra összeillesztetnek. Hozzád beszél a szózat, születendő lánya egy főnöknek, ki egy népnek nevét fogod viselni. Mikor már az én népem elaggik, megfogyaatkozik számában s meggyengül szívében, akkor, óh leányzó, vegyél magadnak férjet a fehér Istennek, Cucumatznak fajából, a tenger habjának fiát, kit magad vezetsz át a pusztaságon, mert így fog még egyszer felvirulni és erőre jutni az én népem s a te maradékaidé legyen az én országom kelet és nyugat, észak és dél felé, nagyobb darab földön, mint amennyit az én sasaim át tudnak repülni napkeltétől napnyugtáig.“

Befejezte az olvasást, mi pedig szó nélkül néztünk egymásra, annyira bámulatba ejtett a vén papnak és összeesküvőnek fufangossága és éles eszejárása.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

MINDENNEMŐ

ISKOLAI SZEREK

RENDKIVÜL NAGY VÁLASZTÉKBAN ÉS
LEGOLCSÓBBAN A

CSOKONAI PAPIR-
KERESKEDESSEN

KOSSUTH UTCZA 13. SZ. ALATT
SZEREZHEZŐK BE.

UGYANITT

ISKOLAI KÖNYVEK KÖTÉSE

LEGOLCSÓBBAN ELVÁLLALTATIK.

NYILT-TÉR.

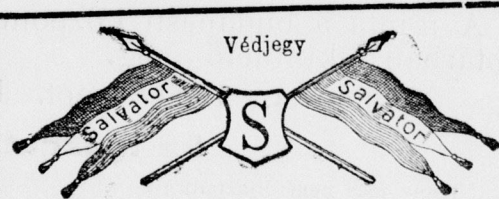
Vegyünk Fekete-selymet!

Kérjen ön mintát solidságról kezeskedő selyemszövetekből, méterenként 1 kor. 20 fill-től 18 koronáig.

Különlegesség: Legujabb selyemszövetek menyasszonyi, látogatási és utozal-tollettekre, színes és fehér is.

Ausztria és Magyarországon közvetlen magánfeleknek adunk el és a kiválasztott selyem-szöveteket vám- és bérmentesen a lakásra küldjük.

Schweizer & Co. Luzern
(Schweiz) selyemszövet-kivitel.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,

a Lithion-forrás

Salvator

Kitünő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangú gyógyviz és diaetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben vagy húgy-savas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapitató ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

30 kr.
egy kilo finom
csemege szőlő
3—4 kilós kosarakban
Szabó Lajos Fiai
cégnél.
— Debreczen, Tisza-palota. —

Magy. kir. államvasutak.

133900. szám.
1900.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1901. évi január hó 1-től 1904. év végéig szükséges **vasalt erdélyi tallgák** szállítása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Pályázati határidő 1900. évi okt. hó 25., a bánatpénz letétel 1900. október 24-én.

Utbaigazítás, ajánlati űrlapok, feltételek, rajzok stb. az igazgatóságnál Budapesten (Andrássy-ut 73. szám II. emelet 43. ajtó) a hivatalos órákban (8—2-ig) szerezhetők.

A „pályázati felhívás“ teljes szövege és az ajánlati űrlapok ezenkívül valamennyi vidéken székelő üzletvezetőségénél is betekintheők. A minta a budapesti központi szer-tárban tekinthető meg.

Budapest, 1900. szept. hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjazatik.)

A beocsini
czementgyárak

(elismert legjobb portland, román-czement) és a kőbányai téglagyár (sárga és piros disztégla) egyedüli debreczeni képviselője

Stegmüller Árpád

építész

Kölcsey-utca 3-ik szám
(előbb Kis-Szappanos-utca.)

Eladás nagyban és kicsiben. Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Telefon 255.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

■ rovatban az egyszeri beiktatás 10 szög 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Megvételre	Egy új	Eladó	Pincze,
keresek magas áron egy párközépnagy, gyors, formás hintós lovat, legszívesebben feketét. Ajánlatokat kér Brummel állatorvos Debreczen.	szalon czimbalom eladó. Széchényi-kert 49. szám. 51.	egy hosszú, fiókos íróasztal, iroda számára. Értekezhetni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai-papírkereskedésben.	mely üveges borok be-raktározására igen alkalmas, Kossuth-utca 13. számu háznál kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Az Alsó-Szabolcsi Tiszai Ármentesítő Társulat Igazgatósága Debreczen.

477. szám.
1900.

Pályázati hirdetmény.

A társulathoz lemondás folytán megüresedett „mérnöki“ állásra, társulati elnök ur **6 nagyméltósága** külön rendelkezése folytán nyilvános pályázat hirdettetik.

Pályázhatnak mindazon magyar honosságú mérnökök, kik mérnöki oklevéllel s 2 évi vízépítési mérnöki gyakorlattal bírnak.

Az állás 2400 korona évi fizetés, 600 korona lakbér, külső kiküldetésnél 8 korona napidij s 2 korona 80 fillér mértékdíj pénzbeli javadalmazással s a szabályoknak megfelelő nyugdíjjogosultsággal van egybekötve; kötelezettségei, munkaköre s szolgálati viszonyai a társulati alap s ügyviteli szabályokban vannak előírva.

A pályázati kérvények, melyekhez folyamodók kora, elméleti képességüket igazoló mérnöki oklevél s az eddigi gyakorlatot igazoló okmányok eredetben, vagy hiteles másolatban melléklendők, **folyó évi október hó 10-ig nagyméltósága gróf Desseffy Aurél társ. elnök urhoz intézve, Debreczenben a társulat igazgatóságánál nyújtandók be,** esetleg postai uton küldendők meg.

A társulati választmány által megválasztott mérnök Debreczenben, a társulat székhelyén tartozik lakni s állását megválasztása után azonnal elfoglalni köteles.

Debreczen, 1900. szeptember 17.

Dienes Barna,

társ. igazgató.

KEIL-LAKK

(Glasur)

legkitünőbb mázó-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók: **Szent-Királyi Tivadar cégnél Debreczenben.**